

Bölüm 15

YENİDOĞANLARDA OTOPSİ UYGULAMALARI

İsmail ALTIN¹
Osman CELBİŞ²

Ceza muhakemesi kanununda (CMK); “Madde 88 – (1) Yeni doğanın cesedi üzerinde adli muayene veya otopside, doğum sırasında veya doğumdan sonra yaşam bulgularının varlığı ve olağan süresinde doğup doğmadığı ve biyolojik olarak yaşamını rahim dışında sürdürebilecek kadar olgunlaşmış olup olmadığı veya yaşama yeteneği bulunup bulunmadığı saptanır.” denmektedir.

TANIMLAR

Yenidoğan dönemi doğumla başlayıp doğumdan sonraki 28 günlük süreyi kapsayan dönemi ifade eder.

- Miad (term) yenidoğan: Gebeliğin 37-42 hafta aralığında doğan bebeği ifade eder.
- Prematüre yenidoğan: Gebeliğin 37. haftası bitmeden önce doğan bebekleri tanımlar.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) prematüre gruplamasını aşağıdaki şekilde yapmaktadır.

- Çok küçük prematüre: 28 hafta altında doğanlar,
- Küçük prematüre: 28-31 haftalarda doğanlar,
- Sınırdaki (orta-geç) prematüre: 32-36 haftalarda doğanlar olarak tanımlanmakla birlikte geç preterm tanımı 34^{0/6}-36^{6/7} haftayı kapsayacak şekilde kullanılmaktadır.

¹ Şanlıurfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü

² İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

ALINACAK ÖRNEKLER

Yenidoğan otopsilerinde kimyasal analiz, histopatolojik inceleme ve mikrobiyolojik incelemeler için örneklerin alınması gerekmektedir.

Toksikolojik inceleme için; kan, göz içi sıvısı, safra, mide içeriği ya da mide duvarı ile birlikte mide içeriği, karaciğer ve böbreklerden örnekler alınmalıdır. Ayrıca olgunun türüne göre gerek görülen organ ve dokulardan da örnekler alınarak incelemeye eklenebilir. Toksikolojik çalışmada özellikle şüphelenilen maddeler varsa toksikoloji laboratuvarıyla iletişime geçilerek o maddeler açısından incelenme istenmelidir. Histopatolojik inceleme için lenf bezleri, tükürük bezleri, beyin, kalp, akciğer, karaciğer, dalak, böbrek, böbren üstü bezleri ve barsak örnekleri alınmalıdır. Bunların yanında gerekli görülen ve şüphelenilen doku örnekleri de alınabilir. Mikrobiyolojik inceleme için kan ve BOS örneği alınmalıdır. Ayrıca steril bisturi yardımı ile akciğer ve dalaktan steril bir şekilde kontaminasyonu engelleyecek şekilde doku örnekleri alınmalıdır. Ayrıca yine gerekli görülen dokulardan da steril bir şekilde doku örnekleri alınabilir.

Tüm bunların yanında genetik ve gerekli görülen olgularda metabolik hastalıkların incelenmesi açısından kan örnekleri alınabilir.

KAYNAKLAR

1. Di Maio DJ, DiMaio VJM. Forensic Pathology CRC Press, Boca Raton London, New York, Washington, D.C. 2nd Edition. 2001:352-81
2. Payne JJ, Jones R. Simpson's forensic medicine, 14th edition. CRC Press, Boca Raton, London, Newyork,2019:65-75.
3. Soysal Z, Eke M, Çağdır A. Adli Otopsi. Birinci baskı, İstanbul Üniversitesi Basımevi ve Film Merkezi, 1999;1029-1058.
4. Çağdır S, Celbis O, Aydın NE, Soysal Z. Evolution of Forensic Autopsy and Current Legal Procedures in Turkey,Am J Forensic Med Pathol. 2004;25:49-51.
5. Burton J. L, Underwood J. Clinical, educational and epidemiological value of autopsy. Lancet. 2007;369;1471-80.
6. Zenciroğlu A, Özbaş S. Temel Yenidoğan Bakımı T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Çocuk Ve Ergen Sağlığı Daire Başkanlığı, 2017; 9-35
7. Ceza Muhakemesi Kanunu, www.mevzuat.gov.tr son erişim tarihi: 19.09.2020
8. Shelmerdine SC, Klein W, Arthurs OJ, Neonatal Autopsy: A 21st Century Approach? Neonatology 2019;115:275-276
9. Bartosch C, Vilar I, Rodrigues M, Costa L, Botelho N, Brandão O. Fetal autopsy parameters standards: biometry, organ weights, and long bone lengths. Virchows Archiv (2019) 475:499-511

10. Celbiş O, İşcan MY. Adli Bilimler: Kimlik, Yeniden Yapılandırma ve Ölüm. Akademisyen Tıp Kitapevi 2016;77-98
11. Yamauchi M, et al. Medico-legal studies on infanticide: statistics and a case of repeated neonaticide. *Forensic Sci Int* 2000;113(1-3):205-8.
12. Neri M, et al. Stillborn or liveborn? Comparing umbilical cord immunohistochemical expression of vitality markers (tryptase, alpha(1)-antichymotrypsin and CD68) by quantitative analysis and confocal laser scanning microscopy. *Pathol Res Pract* 2009;205(8):534-41.
13. Saukko P, Knight B. Knight's Forensic Pathology Fourth Edition. CRC Press. 2016; 461-73
14. Saukko P, Knight B. Knight's Forensic Pathology Fourth Edition. CRC Press. 2016; 447-60
15. Naeye RL. Pulmonary arterial abnormalities in the sudden-infant-death syndrome. *N Engl J Med* 1973; 289(22):1167-70.
16. Koehler SA, et al. Simultaneous sudden infant death syndrome: a proposed definition and worldwide review of cases. *Am J Forensic Med Pathol* 2001;22(1):23-32.
17. Syvoplias-Romanova GS, Klymenko VA, Piontkovskaia OV, Perkhun MI, Zoria OA. Congenital Tuberculosis In Preterm Newborn. *Lik Sprava*. 2015 Jan-Mar;(1-2):155-6.
18. Xu CY, Gan RC, Zhang ZG, Liu GY. [Severe hemolytic disease of newborn with RhD negative mother: report of an autopsy case]. *Zhonghua Bing Li Xue Za Zhi*. 2019 Aug 8;48(8):645-647.
19. Auger N, Bilodeau-Bertrand M, Poissant J, Shah PS. Decreasing use of autopsy for stillbirths and infant deaths: missed opportunity. *J Perinatol*. 2018 Oct;38(10):1414-1419.
20. Keeling JW, Khong TY. Neonatal autopsy. *Semin Neonatol*. 2004 Aug;9(4):245.
21. Ernst LM. A pathologists perspective on the perinatal autopsy. *Semin Perinatol*. 2015 Feb;39(1):55-63.
22. Rüegger CM, Bartsch C, Martinez RM, Ross S, Bolliger SA, Koller B, Held L, Bruder E, Bode PK, Caduff R, Frey B, Schäffer L, Bucher HU. Minimally invasive, imaging guided virtual autopsy compared to conventional autopsy in foetal, newborn and infant cases: study protocol for the paediatric virtual autopsy trial. *BMC Pediatr*. 2014 Jan 20;14:15.
23. Cullen S, Mooney E, Casey B, Downey P. An audit of healthcare professionals' knowledge regarding perinatal autopsy. *Ir J Med Sci*. 2019 May;188(2):583-585.
24. Adappa R, Paranjothy S, Roberts Z, Cartledge PH. Perinatal and infant autopsy. *Arch Dis Child Fetal Neonatal Ed*. 2007 Jan;92(1):F49-50.
25. Laing IA. Clinical aspects of neonatal death and autopsy. *Semin Neonatol*. 2004 Aug;9(4):247-54.
26. Tamanaha F, Fuksman R, Pedraza A, Prudent L. What is the value of neonatal autopsy? Pathological and clinical correlation in 135 cases. *Arch Argent Pediatr*. 2017 Oct 1;115(5):490-492.
27. Demirhan B. Plasentanın Klinik ve Histopatolojik İncelenme Yöntemleri ve Önemi *Perinatoloji Dergisi*. 1993 1: 246-255.